

VERZEKERINGSRECHT: EEN DOOR EN DOOR MENSELIJK VAK

In complexe verzekerings- en aansprakelijkheidszaken is de rol van de advocaat die van *trusted advisor* of coach. De pijn bij slachtoffers en nabestaanden is groot, weten Natalie Vloemans (Ploum) en Maikel Samsom (Stadermann Luiten Advocaten). “Realiseer je wat je aan het doen bent.”

DOOR HENRIETTE VAN WERMESKERKEN FOTO'S GEERT SNOEIJER

Natalie Vloemans en Maikel Samsom hebben veel gemeen. Zij houden zich allebei bezig met verzekerings- en aansprakelijkheidsrecht, studeerden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, raakten geïnspireerd door hun hoogleraren, hebben belangstelling voor (rechts)filosofie en zijn de eersten uit hun familie die naar de universiteit gingen. Bovendien hebben ze beiden belangstelling voor de wetenschap. Samsom is bezig met een promotieonderzoek naar privacy en aansprakelijkheidsrecht. “Ik onderzoek in hoeverre inbreuken op privacy kunnen leiden tot aansprakelijkheid en schadevergoeding. Stel dat je wordt gefotografeerd zonder dat je daar toestemming voor hebt gegeven, wat is dan je schade? Welke normen worden geschonden bij bepaalde inbreuken op privacy, en in hoeverre hoort iets tot de normale risico's van het leven?” Dat theoretische deel van het vak spreekt Samsom aan, naast het praktische van het aansprakelijkheidsrecht. “Ik deed de specialisatiemaster ‘Aansprakelijkheid & verzekering’ waarbij je

verschillende stages loopt. Je staat direct met je poten in de modder, dat vond ik heel prettig aan de master. Ik doe nu veel bedrijfsaansprakelijkheidszaken en letselschadezaken. Een door en door menselijk vak.”

OPSTAPJE

Vloemans heeft na haar studie serieus overwogen te gaan promoveren. “Ik ben rechten in Rotterdam gaan doen omdat ik het bedrijfsleven in wilde”, vertelt ze. “Tijdens de studie werd ik gegrepen door de colleges van Jan van Dunné en René Foqué. Fantastisch vond ik die. In mijn tijd waren er weinig verplichte vakken. Ik koos vakken die ik leuk vond, waaronder rechtsvinding en rechtspsychologie. Ik werkte als student-assistent en raakte zo geïnteresseerd in de wetenschap dat het bedrijfsleven mij bij nader inzien te weinig juridisch-inhoudelijk leek. Promoveren trok, maar dan wel een promotieonderzoek dat voor de praktijk interessant zou zijn. Groot en meeslepend moest het worden. Want ik zag om mij heen hoe mensen konden verstoffen in hun onderzoek.” Om voor de praktijk te kunnen schrijven, wilde Vloemans die praktijk eerst leren kennen. Zo werd ze advocaat. Als opstapje naar een proefschrift. “Na drie jaar belde de universiteit: kom je terug? Je hebt je opstapje nu gehad. Loyens & Loeff, waar ik toen werkte, wilde dat ik bleef. Ik kon het onderzoek deels in kantoor tijd doen. Maar ik kreeg een

SENIOR/JUNIOR

In deze serie praten een senior en een junior advocaat met elkaar over hun studie, de advocatuur en het vakgebied dat zij delen.

Mr.
GENERATIES
Sr. Jr.
IN GESPREK

kind en ik heb het onderzoek laten gaan. Later wilde men mij nog eens overhalen. Met een drukke praktijk en inmiddels twee kinderen zag ik dat ook toen niet zitten.”

DES-DOCHTERS

Bij Loyens & Loeff rolde Vloemans steeds meer de verzekerings- en aansprakelijkheidspraktijk in. “Het is een bijzonder wereldje, dat ik steeds beter leerde kennen. De zaken waren vaak aangrijpend, zeker de letselschadezaken. Een van de fascinerendste zaken waarmee ik in mijn studietijd kennismaakte was die van de DES-dochters. In de jaren vijftig en zestig kregen zwangere vrouwen een hormoon voorgeschreven dat miskramen zou voorkomen; het bleek gezondheidsproblemen bij hun dochters te kunnen veroorzaken. Dat hormoon was door verschillende bedrijven geproduceerd. De dochters wisten niet van welke producent het medicijn was dat hun moeder had geslikt, en konden dat ook niet meer achterhalen. Uiteindelijk besliste de Hoge Raad in 1992 dat de benadeelden elke producent konden aanspreken. Die waren allemaal aansprakelijk voor de hele schade, en konden dat daarna onderling ver-

rekenen. Deze zaak leidde tot een nieuw fenomeen: de Wet collectieve afwikkeling massaschade. Loyens & Loeff bleek deze zaak te behandelen, toen ik er kwam werken.” Toen de oudere compagnons vertrokken, rond Vloemans’ vijfde en zesde jaar in het vak, werd zij ineens beschouwd als ‘de’ verzekeringsrechtsspecialist van kantoor en werd zij min of meer in het diepe gegooid. “Ik ontwikkelde mij tot een *hard core* specialist. Vaak zijn het complexe zaken waar veel partijen bij betrokken zijn en waar veel leed is. Een voorbeeld: in 2011 is het dak van het Twente-stadion ingestort tijdens de bouw. Ik trad op voor de bouwcombinatie en voor de aansprakelijkheidsverzekeraar. Zij traden samen op, want er was geen verzekeringsdiscussie. Er waren twee doden, meerdere gewonden, veel claims en veel partijen, waaronder aannemers en onderaannemers. Er kwam een strafrechtelijk onderzoek, een onderzoek door de Onderzoeksraad voor de Veiligheid en er was veel media-aandacht. Hoe complex de juridische vraagstukken ook kunnen zijn, ik vind dat je als eerste de pijn bij de slachtoffers en nabestaanden moet weghalen, voor zover dat mogelijk is. Die moeten worden bijgestaan en een vergoeding krijgen. Je moet je realiseren: waar ben ik eigenlijk mee bezig? De vraag wie uiteindelijk moet betalen, komt later wel. In zulke complexe zaken, waar veel emoties spelen, heb je de rol van *trusted advisor*. Soms treed je als een soort coach op.” De zaak kon worden afgerond zonder dat er ook maar één procedure is gevoerd. Vloemans is er nog steeds trots op.

MINDER LITIGIEUS

In de verzekeringswereld volgt Nederland de internationale trends. Vooral het Verenigd Koninkrijk, waar de meeste herverzekeraars zijn gevestigd, speelt een belangrijke rol. Vloemans en Samsom signaleren dat verzekeraars daar sneller bereid zijn te betalen. “Ze worden minder litigieus”, zegt Vloemans. “Laatst belde een Engelse verzekeraar voor advies. Hij wilde niet horen hoe hij onder de dekking kon uitkomen, maar hij wilde betalen wat fair was, zei hij.” Deze houding wordt ingegeven door commerciële aspecten, zeggen de advocaten, want door dekkingsgeschillen raakt een verzekeraar klanten kwijt. Maar ze zijn blij met de ontwikkeling. Vloemans: “Ik stuur daar al twintig jaar op.”

Een andere ontwikkeling is de grotere rol van de toezichtautoriteiten. Vloemans: “De laatste jaren is het aantal complianceregels toegenomen en het toezicht strenger geworden.”

KENNIS

Samsom studeerde zowel rechten als economie, beide cum laude. Daarnaast deed hij een bachelor filosofie. “Daar heb ik veel aan”, zegt hij. “Filosofie gaat niet alleen over zingevingsvraagstukken, maar ook over logica: kan een conclu-

Sr.

Natalie Vloemans (1972) studeerde aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en gedurende een semester aan de Université d'Aix-Marseille III. In

1996 werd zij advocaat bij Loyens & Loeff en sinds 2011 is ze partner bij Ploum in Rotterdam, waar ze leiding geeft aan het team Verzekerings- en aansprakelijkheidsrecht en deel uitmaakt van het team Arbitrage. Vloemans rondde in 2006 cum laude de Grotius Academie Onderneming & Aansprakelijkheid af. Zij adviseert en procedeert vooral op het gebied van het aansprakelijkheidsrecht en het contractuele en reguletoire (her)verzekeringsrecht. ZE treedt vaak op voor bedrijven in de bouw, logistiek en energie.

Jr.

Maikel Samsom (1993) studeerde in 2017 af aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, waar hij de master 'Aansprakelijkheid & Verzekering' deed.

Naast zijn studie rechten rondde hij de studie economie af (via het mr.drs.-programma) en een bachelor filosofie, alle cum laude. Hij liep stage bij verschillende advocatenkantoren en werkt sinds vorig jaar bij Stadermann Luiten Advocaten in Rotterdam. Naast zijn baan is hij bezig aan een promotieonderzoek naar privacy en aansprakelijkheidsrecht.

sie volgen uit bepaalde argumenten? Handig als je processtukken van de wederpartij bekijkt.”

In september vorig jaar kreeg Samsom de Prof. H.W. Lambersprijs, voor een excellente Rotterdamse (oud-)student. Het geldbedrag dat aan de prijs is verbonden denkt hij te gaan gebruiken voor een studiereis naar de Verenigde Staten. Het privacyrecht is daar verder ontwikkeld dan hier. Een eindtermijn voor zijn proefschrift heeft Samsom niet. Voorlopig is hij ook druk met de beroepsopleiding.

Vloemans ziet het belang van theoretische kennis voor de praktijk. “Blijf je theoretische kennis ontwikkelen en koester je analytisch vermogen”, is haar advies. “En gebruik die vervolgens om zaken praktisch aan te vliegen en niet te verzanden in juridische loopgraven.” Als voorbeeld vertelt zij over de zaak van de Floriade in 1998, waar mensen de veteranenziekte opliepen door water van bubbelbaden. Meer dan dertig mensen overleden. De Consumentenbond spande een zaak aan tegen de overheid en twee standhouders met bubbelbaden. Voor de verzekeraar van een van hen trad Vloemans op. Bij het gerechtshof kreeg ze gelijk. “Het hof hanteerde de omkeringsregel en vond dat de slachtoffers moesten aantonen van

welk bubbelbad ze ziek waren geworden”, zegt Vloemans. “Dat konden ze natuurlijk niet weten. We waren tien jaar procederen verder en hadden gelijk gekregen. En toch deed mijn cliënt mee aan een fonds voor de slachtoffers en nabestaanden, en dat vond ik terecht. Ik leerde daarvan: hoe belangrijk de theorie ook is, een juridische overwinning is niet alles. Houd in de gaten wat een faire uitkomst is, en gebruik je kennis als *tool*.”

HERSENGYMNASTIEK

De kinderen van Vloemans zijn inmiddels wat ouder. Misschien is de tijd nu gekomen voor die promotie? Wie weet kan ze overgehaald worden, bijvoorbeeld door Siewert Lindenbergh en Mop van Tiggele, de twee hoogleraren van de master 'Aansprakelijkheid & verzekering' die Samsom hebben ingewijd in het vak. “Promoveren is zo iets als gymnastiek, hersengymnastiek”, zegt Vloemans. “Ik vind dat je dat met de onbevangenheid van de jeugd moet doen. Maar ik sluit niets uit en zeg nooit: nooit. Eén ding is zeker: de advocatuur is een prachtig vak. Dat blijf ik hoe dan ook doen.” ■